

Trzmiele

– co warto o nich wiedzieć

Trzmiele to duże owady o długości do ok. 30 mm. Ciało ich jest krępe, masywne i gęsto owłosione. Czarny tułów i odwłok pokrywają najczęściej jaskrawe paski (białe, żółte lub czerwone).

Mają dwie pary przezroczystych, dobrze wykształconych skrzydeł. Żyją w koloniach. Odwłok jest zaopatrzony w żądło, ale jego użycie nie powoduje śmierci owada (jak u pszczoł i os). Charakterystycznym wyglądem oraz dźwiękiem, powodowanym przez drgania skrzydeł w czasie lotu, zwracają na siebie uwagę. Wiadomo, że w obronie własnej potrafią dotkliwie użądlić, więc większość ludzi wyraźnie ich unika.

Trzmiele tworzą zróżnicowane grupy, które można podzielić na dojrzałe płciowo samice (matki), samice bezpłodne (robotnice) oraz samce. Samice zapłodnione w roku ubiegłym, po przebyciu zimowej hibernacji, wylatują z miejsc ukrycia, z tzw. zimowli. Okres ten jest zależny od gatunku, a więc również kwitnienia roślin, których pyłkiem i nektarem się żywią. Najczęściej pierwszy wylot przypada w marcu lub na początku kwietnia.

Samica dba o to by w gnieździe ogrzewać własnym ciałem „kolebkę” z jajami. Opuszcza gniazdo jedynie w celu uzupełnienia zapasów pożywienia. W zależności od ilości zdobytego pokarmu, może zakładać kolejne „kolebki” i łączyć je, zostawiając pośrodku miejsce dla siebie, tak, by efektywniej ogrzewać wszystkie larwy. Samica karmi larwy przeżutym pyłkiem kwiatów oraz nektarem.

28
– tyle gatunków trzmieli jest w Polsce objętych częściową ochroną. Dzieje się tak ze względu na użyteczność oraz coraz szybsze ich zanikanie.

Gdzie mieszkają trzmiele?

W Polsce trzmiele z reguły budują gniazda pod ziemią (np. w norach gryzoni), chociaż zdarza się, że na swój dom wybierają stos kamieni, dziuple drzew, kępy traw, a nawet zakamarki naszych domów czy ptasie budki. Gniazdo trzmiela składa się z zewnętrznej części, którą tworzą suche liście oraz z dwóch wewnętrznych komór. W jednej samice składają jaja (na miseczkę wielkości 5-6 mm z wypoconego przez samicę wosku). W drugiej gromadzą zapas pożywienia dla siebie i rozwijających się larw.